

I roditeljima vrtičaraca treba adaptacija

Polazak mališana u jaslice ili vrtić često teže pada roditeljima nego mališanima. Stoga je dobro već sada se psihički pripremiti

LEAD: Dio roditelja pri ostavljanju djece u vrtiću plaču zajedno s njima te im tako poručuju: „*Jako sam tužan jer te ostavljam na mjestu gdje ti neće biti dobro*“. Takvim ponašanjem zbunjujemo dijete

Obitelj je prirodno okruženje svakog djeteta, a polazak u vrtić, odnosno jaslice, događaj je koji najčešće obilježava prvo izdvajanje djeteta iz njemu sigurnog i poznatog miljea. Upis djeteta u vrtić zasigurno je velika promjena u životu djeteta, ali i roditelja. Potpuno je pogrešno razmišljanje da je prilagodba na vrtić potrebna samo djetetu jer je ponekad potrebija upravo roditeljima.

Kada roditelji odluče upisati dijete u predškolsku ustanovu izuzetno je važno da se upoznaju s programom rada vrtića i pristupom djeci kako bi već na samom početku mogli donijeti valjanu odluku o odabiru vrtića. Za očekivati je da će stručni suradnik pedagog biti prva osoba s kojom ćete ostvariti kontakt i koja će vas upoznati sa svim detaljima. Detalji razgovora i pristup ovise, naravno, o svakom vrtiću ponaosob. Stoga ovdje i možemo pisati samo o iskustvu iz našeg vrtića, no smjernice će sigurno biti korisne svim zabrinutim roditeljima novopečenih jasličaraca i vrtičaraca.

Kvalitetno odrađen razgovor s roditeljima važan je preduvjet za lakši ulazak djeteta u ustanovu jer na temelju njega pedagog dobiva početnu sliku o djetetu te na taj način, zajedno s odgajateljima, osmišljava individualni program prilagodbe djeteta na vrtić/jaslice. Kvalitetan i pozitivan odnos vrtića i roditelja, međusobno poštivanje i uvažavanje, temelj su njihove dugoročne uspješne suradnje i partnerstva.

Djeca „čuju“ osjećaje

Prvi dani u vrtiću mogu biti izuzetno stresni za djecu, stoga je od velike je važnosti da roditelji o vrtiću i odgajateljima imaju pozitivan stav što podrazumijeva uspostavljanje dobrog kontakta s odgajateljima jer upravo oni postaju vrlo važne osobe u životu djeteta. Dijete će biti puno smirenije, opuštenije, bezbrižnije i osjećat će se sigurnije ako vidi da i mama i tata imaju povjerenje u odgajatelje. No, osjeti li da je roditelj nesiguran, zabrinut ili čak preplašen, i ono će se tako osjećati jer su mališani skloni u svojim ponašanjima kopirati osjećaje roditelja. Roditelji (i svi odrasli), svojim ponašanjima šalju jasne poruke djeci. Zabrinuti i preplašeni roditelji šalju jasnu poruku: „*Ovdje ima nešto zastrašujuće, jako se bojim za tebe*“. Dio roditelja pri ostavljanju djece u vrtiću plaču zajedno s njima te im tako poručuju: „*Jako sam tužan jer te ostavljam na mjestu gdje ti neće biti dobro*“. Takvim ponašanjem zbunjujemo dijete koje počinje gubiti povjerenje u roditelje.

Prvih dana boravka u vrtiću dijete može oštro protestirati: plakati, odbijati kontakt s odgajateljima ili se izrazito vezati uz njih, odbijati hranu, aktivnosti, druženje. Vrlo često djeca izražavaju ljutnju vrištanjem, dozivanjem mame, tate, agresijom prema drugoj djeci, igračkama ili stvarima. Ponekad je moguća regresija u ponašanju, pa se dijete vrati starim navikama-mokrenju u krevet, dudanju dude, sisanju palca i slično. U tom trenu najviše možete pomoći djetetu tako što ćete mu često pokazivati pozitivne emocije, uvjeravati ga da ga volite najviše na svijetu, pa će se na taj način u njemu stvoriti osjećaj sigurnosti i povjerenja.

Što sve može pomoći?

Vrtić je super! - nakon što smo osvijestili činjenicu da će djeca s lakoćom „pročitati“ naš stav o vrtiću, korisno je često spominjanje vrtića i grupe kao mjesta s puno igračaka i djece, s odgajateljima koji znaju mnogo zanimljivih igara, mjesta gdje djeca zajedno jedu, druže se, igraju, istražuju...

Mama nije nestala - kako bi dijete steklo sigurnost da će se roditelji po njega vratiti (nisu „nestali“), pomažu i zanimljive igre poput skrivača roditelja i djeteta u poznatom okruženju.

U vrtić naspavani i nahranjeni - kada djeca dolaze u vrtić neka budu dobro odmorena i sita, kako bi mogla opušteno krenuti u pripremljene aktivnosti.

Budite iskreni i poštuju dogovor - izuzetno je važno da roditelji budu iskreni i jasno kažu djetetu da će ostati u vrtiću i da će doći po njega u dogovoreno vrijeme koje uvijek treba vezati uz konstantne događaje kao što su ručak, užina, spavanje i slično. Primjerice, nemojte objašnjavati djetetu da će ići kući u 12 sati jer ga tako zbunjujete i to mu je zabrinjavajuće jer ne zna gledati na sat. Zato kratka informacija: *„Igrat ćeš se u vrtiću do ručka i tada dolazim po tebe“* olakšava djetetovu percepciju vremena dolaska roditelja. Dogovor s djetetom oko vremena dolaska roditelj mora poštivati. *„Iskradanje“* roditelja iz vrtića može izazvati djetetov strah da je ostavljeno.

Postupna prilagodba - s odgajateljima treba dogovoriti postupno ostajanje djeteta u vrtiću i osigurati si po sat vremena tijekom minimalno tri uzastopna dana kako biste proveli vrijeme s djetetom u skupini. Kasnije se to vrijeme dogovara i prilagođava ovisno o potrebama svakog mališana. U periodu prilagodbe važno je da roditelji zaista budu „dio“ skupine, da se druže s ostalom djecom i da ostave prostor odgajateljima da se približe djetetu u adaptaciji te ostvare s njim kontakt.

Kratki rastanci - vrlo je korisno osmisliti mali, kratki ritual pozdravljanja jer njegovo ponavljanje djetetu daje do znanja da će se roditelj vratiti. Pri dolasku u vrtić rastanak s djetetom nikako ne treba odgađati jer tada dijete očekuje da će roditelj ostati.

Budite redoviti - kontinuirani dolazak djeteta u vrtić također olakšava djetetovu prilagodbu, osim kada je bolesno. Nakon nekog vremena, kad se dijete prilagodi i oslobodi straha od nepoznatog, vrtić, odnosno jaslice će postati mjesto u koje će dolaziti s radošću i gdje će provoditi vrijeme u igri s prijateljima, u učenju, stjecanju novih vještina i znanja te otkrivanju novih izazova.

Darinka Vrbanec, ravnateljica